

Το Αθέατο Μουσείο

The Unseen Museum

ΔΥΟ ΠΑΝΑΡΧΑΙΑ ΤΑΞΙΔΙΑ ΣΤΟ ΑΙΓΑΙΟ

TWO MOST ANCIENT JOURNEYS IN THE AEGEAN

Ένα κωπήλατο πλοίο χωρίς ιστία, χαραγμένο πριν από 4.500 χρόνια πάνω σε τηγανόσχημο σκεύος από τη Σύρο και ένα χάλκινο ομοίωμα λέμβου, που φτιάχτηκε 1.000 χρόνια μετά και βρέθηκε στην Κέα, απηχούν ταξίδια στη θάλασσα του Αιγαίου με ορμητήριο τις Κυκλάδες.

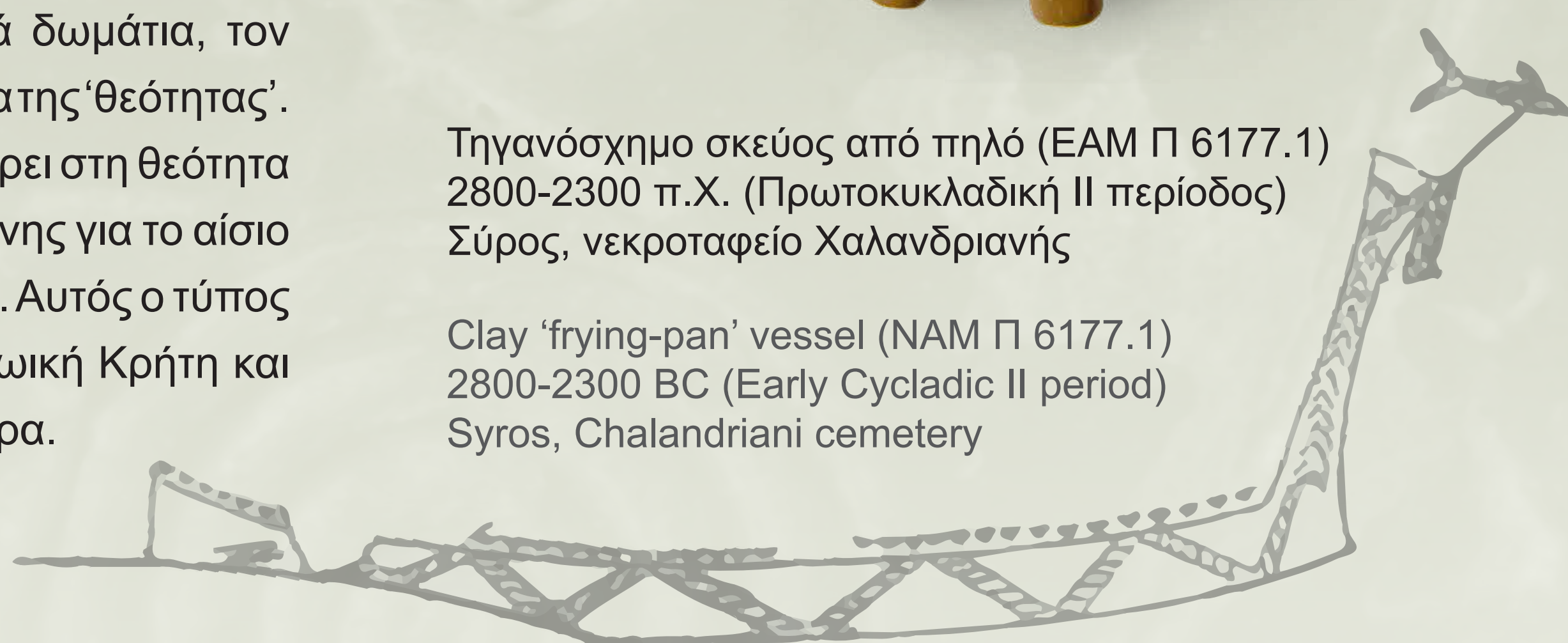
Το κωπήλατο σκάφος πλέει πάνω σε αφρισμένα κύματα που αποδίδονται με νόθες σπείρες. Το βλέπουμε από ψηλά με τα 12-14 κουπιά του σε κάθε πλευρά, αλλά και από το πλάι, όπου η πλήρη στέφεται με ένα ψάρι ως ακροστόλιο. Παραστάσεις τέτοιου είδους πλοίων εμφανίζονται σε 30 τηγανόσχημα σκεύη που συνόδευαν ισάριθμους νεκρούς στο μεγάλο νεκροταφείο της Χαλανδριανής Σύρου. Οι τριάντα αυτοί άνθρωποι μπορεί να ήταν караβοκύρηδες, να κρατούσαν στα χέρια τους το θαλάσσιο εμπόριο μετάλλων, πηγή πλούτου και δύναμης του Κυκλαδικού πολιτισμού. Κάθε ταξίδι και μια οδύσσεια στο Αιγαίο και την ανατολική Μεσόγειο, χρησιμοποιώντας ίσως ένα τηγανόσχημο σκεύος ως υγρό καθρέπτη ναυσιπλοΐας.

Η χάλκινη λέμβος από την προϊστορική πόλη στην Αγία Ειρήνη της Κέας βρέθηκε μαζί με ένα επίσης χάλκινο ειδώλιο λατρευτή σε ένα ορθογώνιο κτήριο με πολλά δωμάτια, τον ονομαζόμενο ναό που στέγαζε πήλινα αγαλμάτια της 'θεότητας'. Ένας μικρός Οδυσσεύς μπορεί να είχε προσφέρει στη θεότητα τη μικρογραφία λέμβου ως ένδειξη ευγνωμοσύνης για το αίσιο πέρας ενός δικού του ταξιδιού μέσα σε τρικυμία. Αυτός ο τύπος πλοίου ήταν εξαιρετικά διαδεδομένος στη Μινωική Κρήτη και στις Κυκλάδες χιλιάδες χρόνια πριν από σήμερα.

Τηγανόσχημο σκεύος από πήλο (ΕΑΜ Π 6177.1)
2800-2300 π.Χ. (Πρωτοκυκλαδική ΙΙ περίοδος)
Σύρος, νεκροταφείο Χαλανδριανής

Clay 'frying-pan' vessel (NAM Π 6177.1)
2800-2300 BC (Early Cycladic II period)
Syros, Chalandriani cemetery

An oared, mastless, ship incised 4.500 years ago, on a clay 'frying-pan' vessel from Syros and a bronze model of a boat, made 1.000 years later, from the island of Keos, symbolize journeys in the sea of the Aegean, setting off from the Cyclades.

The ship floats on foamy waves in the shape of pseudo-spirals. We see it from above with its 12-14 oars on each side, but also in section with its prow topped by a fish as naval emblem. Representations of similar ships appear on 30 'frying pan' vessels that accompanied an equal number of dead in the extensive cemetery of Chalandriani on Syros. Perhaps these thirty individuals were ship owners of the era, leading figures in the sea trade of metals, a source of wealth and power in the Cycladic civilization. Every journey an Odyssey across the Aegean and the east Mediterranean, in which a 'frying pan' vessel could have served as liquid mirror for navigation.

The bronze boat from the prehistoric town of Ayia Irini on Keos was found, along with a bronze figurine of an adorant, in a rectangular multi-room building, the so-called temple that contained clay statuettes of a 'deity'. An ordinary Odysseus might have offered to the deity this miniature of the boat that led him to safety amid stormy seas. In any case, this type of vessel was very common in Minoan Crete and the Cyclades, thousands of years ago.

Χάλκινο ομοίωμα λέμβου (ΕΑΜ Π 21532)
16ος αι. π.Χ. (Υστεροκυκλαδική Ι περίοδος)
Ναός Αγίας Ειρήνης Κέας

Bronze model of a boat (NAM Π 21532)
16th c. BC (Late Cycladic I period)
Temple of Ayia Irini, Keos

